

ZAPAMIĘTAJ WIĘCEJ

- Podkreśl w Banku słów dziedziny nauki, które cię interesują, oraz nazwy naukowców z nimi związanych.
- Używając wyrazów i zwrotów z Banku słów, wymień wszystkie urządzenia techniczne, których używasz na co dzień. Opisz w jaki sposób je wykorzystujesz.
- Wybierz właściwą odpowiedź, korzystając z Banku słów.
 - We've _____ to the conclusion that our first hypothesis was wrong.
A come B made
C discovered
 - The new spaceship will be _____ next month.
A shot
B launched
C sent
 - I need a mobile phone with a longer battery _____.
A life
B functioning
C work
 - My computer has _____ and I've lost the file I was working on.
A stopped
B deleted
C crashed
 - The team are hoping to _____ an important discovery soon.
A do B make C have
 - Wilhelm Conrad Roentgen _____ the first Nobel prize in physics in 1901.
A won B had C proved
- MP3-206 Posłuchaj wyrazów i zwrotów w języku polskim i zapisz ich odpowiedniki w języku angielskim. Sprawdź ich pisownię w Banku słów.

1 _____	4 _____
2 _____	5 _____
3 _____	6 _____

Wskazówka

Pracując na komputerze, w myśli nazwij po angielsku wszystkie części, urządzenia peryferyjne i funkcje, którymi się posługujesz.

MP3-207 NAUKOWCY I DZIEDZINY NAUKI

archaeologist (n) /ɑ:kɪ'blɒdʒɪst/ archeolog
 archaeology (n) /ɑ:kɪ'blɒdʒi/ archeologia
 area/branch/field of science (n) /ˈeəriə əv 'saɪəns, brɑːntʃ əv 'saɪəns, fi:ld əv 'saɪəns/ dziedzina nauki
 astronomer (n) /ə'strɒnəmə/ astronom
 astronomy (n) /ə'strɒnəmi/ astronomia
 biologist (n) /baɪ'blɒdʒɪst/ biolog
 biology (n) /baɪ'blɒdʒi/ biologia
 chemist (n) /'kɛmɪst/ chemik
 chemistry (n) /'kɛmɪstri/ chemia
 computer science (n) /kəm'pjʊtə 'saɪəns/ informatyka
 economics (n) /i:kə'nɒmɪks/ ekonomia
 economist (n) /i:kənɒmɪst/ ekonomista
 engineer (n) /endʒɪ'nɪə/ inżynier
 engineering (n) /endʒɪ'nɪərɪŋ/ inżynieria
 geneticist (n) /dʒɪ'netɪsɪst/ genetyk
 genetics (n) /dʒɪ'netɪks/ genetyka
 geographer (n) /dʒɪ'ɒgrəfə/ geograf
 geography (n) /dʒɪ'ɒgrəfi/ geografia
 geologist (n) /dʒɪ'blɒdʒɪst/ geolog
 geology (n) /dʒɪ'blɒdʒi/ geologia
 linguist (n) /'lɪŋgwɪst/ językoznawca
 linguistics (n) /'lɪŋgwɪstɪks/ językoznawstwo
 mathematician (n) /mæθə'mætɪʃən/ matematyk
 mathematics/maths (n) /mæθə'mætɪks, mæθs/ matematyka
 physicist (n) /'fɪzɪsɪst/ fizyk
 physics (n) /'fɪzɪks/ fizyka
 nuclear ~ /'njuːklɪə 'fɪzɪks/ fizyka jądrowa
 psychologist (n) /saɪ'kɒlədʒɪst/ psycholog
 psychology (n) /saɪ'kɒlədʒi/ psychologia
 scientist (n) /'saɪəntɪst/ naukowiec
 sociologist (n) /səʊsɪ'blɒdʒɪst/ socjolog
 sociology (n) /səʊsɪ'blɒdʒi/ socjologia
 veterinary medicine (n) /'vetnri mɛdɪn/ medycyna weterynaryjna

MP3-208 BADANIA I ODKRYCIA NAUKOWE

analysis (n) /ə'nælɪsɪs/ analiza
 conclusion (n) /kən'kluːzən/ wniosek

connection/link (n) /kə'neɪʃən, lɪŋk/ związek, połączenie
 discovery (n) /dɪs'kʌvəri/ odkrycie
 evidence (n) /'eɪdɪns/ dowody
 experiment (n) /ɪk'sperɪmənt/ doświadczenie, eksperyment
 hypothesis (n) /haɪ'pɒθəsɪs/ hipoteza
 invention (n) /ɪn'venʃən/ wynalazek
 inventor (n) /ɪn'ventə/ wynalazca
 knowledge (n) /'nɒlɪdʒ/ wiedza
 laboratory/lab (n) /lə'bɒrətəri, læb/ laboratorium, pracownia
 observation (n) /əbzə'veɪʃən/ obserwacja
 record (n) /'rekɔːd/ zapis, dokumentacja
 research/study (n) /rɪ'sɜːtʃ, 'stʌdi/ badania
 research/study findings/results (n) /rɪ'sɜːtʃ, 'stʌdi 'faɪndɪŋz, rɪ'zʌltz/ wyniki badań
 researcher (n) /rɪ'sɜːtʃə/ pracownik naukowy, badacz
 science (n) /'saɪəns/ nauka
 scientific (adj) /saɪən'tɪfɪk/ naukowy
 ~ journal (n) /saɪən'tɪfɪk 'dʒɜːnl/ czasopismo naukowe
 ~ law (n) /saɪən'tɪfɪk 'lɔː/ prawo naukowe
 ~ method (n) /saɪən'tɪfɪk 'meθəd/ metoda naukowa
 ~ theory (n) /saɪən'tɪfɪk 'θiəri/ teoria naukowa
 scientifically (adv) /saɪən'tɪfɪkli/ naukowo
 statistical data (n) /stə'tɪstɪkəl 'deɪtə/ dane statystyczne
 statistically (adv) /stə'tɪstɪkli/ statystycznie
 statistics (n) /stə'tɪstɪks/ statystyka
 survey (n) /'sʌːveɪ/ badania, sondaż
 test (n) /test/ próba, analiza
 theory (n) /'θiəri/ teoria

CZASOWNIKI

accept (v) /ək'sept/ przyjmować, akceptować
 add (v) /æd/ dodawać
 analyse (v) /'ænaləɪz/ analizować, przeprowadzać analizę
 confirm (v) /kən'fɜːm/ potwierdzić
 demonstrate (v) /'demənstreɪt/ pokazać, wykazać
 determine (v) /dɪ'tɜːmɪn/ ustalać, określać
 discover/find out (v) /dɪs'kʌvə, faɪnd 'aʊt/ odkryć
 divide (v) /dɪ'vaɪd/ dzielić
 duplicate (v) /'djuːplɪkət/ powielić
 estimate (v) /'estɪmeɪt/ oszacować
 experiment (v) /ɪk'sperɪmənt/ przeprowadzać doświadczenia

hypothesise (v) /haɪ'pɒθəsaɪz/ postawić hipotezę
 invent (v) /ɪn'vent/ wynaleźć
 multiply (v) /mʌltɪplɪz/ mnożyć
 observe (v) /əb'zɜːv/ obserwować, prowadzić obserwację
 obtain (v) /əb'teɪn/ otrzymać
 prove (v) /pruːv/ udowodnić
 reject (v) /rɪ'dʒekt/ odrzucić
 study/investigate (v) /'stʌdi, ɪn'vestɪɡeɪt/ badać
 subtract (v) /səb'trækt/ odejmować

ZWROTY

be awarded/win the Nobel Prize in (physics) otrzymać Nagrodę Nobla w dziedzinie (fizyki)
 carry out/conduct/do an experiment przeprowadzać doświadczenie
 carry out/conduct/do research przeprowadzać badania
 come to the conclusion that ... dojsć do wniosku, że...
 confirm a hypothesis potwierdzić hipotezę
 formulate a hypothesis formułować hipotezę
 keep records prowadzić dokumentację
 make a discovery dokonać odkrycia
 make predictions/predict przewidywać
 patent an invention opatentować wynalazek
 present research findings prezentować wyniki badań
 reject a hypothesis odrzucić hipotezę
 specialise in sth specjalizować się w czymś
 undertake research podjąć badania

MP3-209 NAUKI PRZYRODNICZE

bacteria (n) /bæk'tɪəriə/ bakterie
 cell (n) /sel/ komórka
 chemical element (n) /'kɛmɪkəl 'eləmənt/ pierwiastek chemiczny
 chemical reaction (n) /'kɛmɪkəl rɪ'ækʃən/ reakcja chemiczna
 compound (n) /'kɒmpaʊnd/ związek chemiczny
 concentrated (adj) /'kɒnsəntreɪtɪd/ zagęszczony
 development (n) /dɪ'veləpmənt/ rozwój
 formula (n) /'fɔːmjələ/ wzór, formuła
 gas (n) /gæs/ gaz
 genetically modified food/GM food (n) /dʒə'netɪkli 'mɒdɪfaɪd 'fuːd, dʒɪː em 'fuːd/ żywność modyfikowana genetycznie
 germ/microbe (n) /dʒɜːm, 'maɪkrəʊb/ drobnoustrój, zarazek

gravity (n) /'grævəti/ grawitacja
 hydrogen (n) /'haɪdrədʒən/ wodór
 liquid (n) /'lɪkwɪd/ ciecz
 magnesium (n) /'mæɡnɪziəm/ magnez
 magnetic forces (n) /'mæɡ'netɪk 'fɔːsɪs/ siły magnetyczne
 mass (n) /'mæs/ masa
 mineral (n) /'mɪnərəl/ minerał
 molecule (n) /'mɒlɪkjʊːl/ cząsteczka, molekula
 mould (n) /'məʊld/ pleśń
 oxygen (n) /'ɒksɪdʒən/ tlen
 rate (n) /reɪt/ tempo, prędkość
 salt (n) /sɔːlt/ sól
 salty (adj) /'sɔːlti/ słony
 sodium (n) /'səʊdiəm/ sód
 solid (n) /'sɒlɪd/ ciało stałe
 steam (n) /stiːm/ para
 theory of evolution (n) /θɪəri əv 'iːvəluːʃn/ teoria ewolucji
 vaccine (n) /'væksɪn/ szczepionka
 vitamin (n) /'vɪtəmɪn/ witamina

CZASOWNIKI

assimilate (v) /ə'sɪməleɪt/ przyswajać
 consist of (v) /kən'sɪst əv/ składać się z
 contain (v) /kən'teɪn/ zawierać
 dissolve (v) /dɪ'zɒlv/ rozpuszczać, rozpuszczać się
 evaporate (v) /ɪ'væpəreɪt/ parować, wyparować
 exhale (v) /eks'heɪl/ wydychać
 extinguish (v) /ɪk'stɪŋɡwɪʃ/ gasić
 freeze (v) /friːz/ zamrozić, zamarzać
 melt (v) /melt/ topnieć
 oxidise (v) /'ɒksədaɪz/ utleniać

**MP3-210 TECHNIKA
OBSŁUGA URZĄDZEN**

aerial (n) /'eəriəl/ antena
 button (n) /'bʌtn/ przycisk
 cable (n) /'keɪbəl/ kabel
 camera (n) /'kæməərə/ aparat fotograficzny
 charger (n) /'tʃɑːdʒə/ ładowarka
 controls (n) /kən'trəʊlz/ układ sterowania
 device (n) /dɪ'vaɪs/ urządzenie
 digital (adj) /'dɪdʒɪtəl/ cyfrowy
 ~ addict (n) /'ædɪkt/ osoba uzależniona od nowych technologii
 ~ native (n) /'neɪtɪv/ cyfrowy tubylec (osoba urodzona w erze cyfrowej)
 electricity (n) /ɪlek'trɪsəti/ energia elektryczna
 electromagnet (n) /ɪlek'trəʊ'mæɡnɪt/ elektromagnes
 electronic (adj) /elɪk'trɒnɪk/ elektroniczny
 engine (n) /'endʒɪn/ silnik
 internal combustion ~ /ɪn'tɜːnəl kəm'bʌstʃən, 'endʒɪn/ silnik spalinowy
 gadget (n) /'ɡædʒɪt/ przyrząd, gadżet
 gamepad (n) /'geɪmpæd/ gamepad (urządzenie sterujące używane w grach komputerowych)
 headphones (n) /'hedfəʊnz/ słuchawki

lens (n) /lenz/ soczewka
 light bulb (n) /'laɪt bʌlb/ żarówka
 machine (n) /mə'ʃiːn/ maszyna
 manual (n) /'mænjuəl/ instrukcja obsługi
 microphone (n) /'maɪkrəfəʊn/ mikrofon
 microwaves (n) /'maɪkrəweɪvz/ mikrofalę
 mobile phone (n) /'məʊbəl fəʊn/ telefon komórkowy
 ~ handset /'hændset/ zestaw słuchawkowy
 ~ operator /'ɒpəreɪtə/ operator telefonii komórkowej
 MP3 player (n) /em piː 'θɪː 'pleɪə/ odtwarzacz MP3
 nuclear power (n) /'njuːklɪə 'paʊə/ energia jądrowa
 photocopier (n) /'fəʊtəʊkəpiə/ kserokopiarka
 plug (n) /plʌɡ/ wtyczka
 remote control (n) /rɪ'məʊt kən'trəʊl/ pilot (urządzenie)
 sensor (n) /'sensə/ czujnik
 smartphone (n) /'smɑːt fəʊn/ smartfon
 socket (n) /'sɒkɪt/ gniazdko
 sound (n) /saʊnd/ dźwięk
 switch (n) /swɪtʃ/ przełącznik
 on-off ~ /ɒn əv 'swɪtʃ/ włącznik
 tablet (n) /'tæblət/ tablet
 technological innovation (n) /tek'nɒlədʒɪkl ɪnə'veɪʃn/ innowacja technologiczna
 technology (n) /tek'nɒlədʒi/ technika
 text message/text (n) /tekst 'mesɪdʒ, tekst/ SMS
 touch screen (n) /'tʌtʃ skriːn/ ekran dotykowy
 transistor (n) /træn'zɪstə/ tranzystor
 transmitter (n) /træns'mɪtə/ nadajnik, przekaźnik
 virtual reality (n) /vɜː'tʃuəl rɪ'æləti/ rzeczywistość wirtualna
 wireless (adj) /'waɪələs/ bezprzewodowy

CZASOWNIKI

hover (v) /'hɒvə/ unosić się w powietrzu
 jam (v) /dʒæm/ zaciąć się, zaklinować się
 power (v) /'paʊə/ napędzać
 scan (v) /skæn/ skanować
 text (v) /tekst/ pisać SMS-y
 transform (v) /træns'fɔːm/ zmieniać, przekształcać
 work (v) /wɜːk/ działać

ZWROTY
 come out ukazywać się
 press a button nacisnąć guzik
 receive texts dostawać SMS-y
 switch off wyłączyć
 switch on włączyć

**MP3-211 TECHNOLOGIE
INFORMACYJNO-
KOMUNIKACYJNE**

attachment (n) /ə'tætʃmənt/ załącznik
 backup (n) /'bæklʌp/ kopia zapasowa

battery (n) /'bætəri/ bateria, akumulator
 ~ life /'bætəri laɪf/ żywotność baterii, akumulatora
 CD (n) /siː 'diː/ płyta kompaktowa
 CD-ROM drive (n) /siː diː 'rɒm draɪv/ napęd CD-ROM
 computer programme (n) /kəm'pjʊːtə, 'prəʊgræm/ program komputerowy
 computer programmer (n) /kəm'pjʊːtə, 'prəʊgræmə/ programista
 cursor (n) /'kɜːsə/ kursor
 data (n) /'deɪtə/ dane
 database (n) /'deɪtəbeɪs/ baza danych
 disk (n) /dɪsk/ dysk
 hard ~ /hɑːd 'dɪsk/ twardy dysk
 document (n) /'dɒkjʊmənt/ dokument
 DVD drive (n) /diː viː 'diː draɪv/ napęd DVD
 external memory (n) /ɪk'stɜːnəl 'meməri/ pamięć zewnętrzna
 file (n) /faɪl/ plik
 flash card/memory card (n) /'flæʃ kɑːd, 'meməri kɑːd/ karta pamięci
 folder (n) /'fəʊldə/ katalog
 icon (n) /'aɪkɒn/ ikona
 information technology/IT (n) /ɪnfə'meɪʃən tek'nɒlədʒi, aɪ 'tiː/ informatyka
 Internet connection (n) /'ɪntənət kə'nekʃən/ łącze internetowe
 key (n) /kiː/ klawisz
 keyboard (n) /'kiːbɔːd/ klawiatura
 laser printer (n) /'leɪzə, 'prɪntə/ drukarka laserowa
 monitor (n) /'mɒnɪtə/ monitor
 mouse (n) /maʊs/ mysz
 online (adv) /ɒn'laɪn/ w sieci
 pendrive/memory stick (n) /'pendraɪv, 'meməri stɪk/ pamięć USB
 personal computer/PC (n) /pɜːsənəl kəm'pjʊːtə, piː 'siː/ komputer stacjonarny
 scanner (n) /'skænə/ skaner
 screen (n) /skriːn/ ekran
 blank ~ /blæŋk 'skriːn/ pusty ekran
 flat ~ monitor /flæt skriːn 'mɒnɪtə/ płaski monitor
 social networking site (n) /səʊʃl 'netwɜːkɪŋ saɪt/ portal społecznościowy
 software (n) /'sɒftweə/ oprogramowanie
 anti-virus ~ /ænti'vaɪərəs, 'sɒftweə/ oprogramowanie antywirusowe
 speakers (n) /spiːkəz/ głośniki
 the Internet (n) /ðə 'ɪntənət/ internet
 USB port (n) /juː es 'biː pɔːt/ port USB
 website (n) /'websaɪt/ strona internetowa

CZASOWNIKI
 attach (v) /ə'tætʃ/ załączać
 click (v) /klɪk/ klikać
 delete (v) /dɪ'liːt/ skasować
 download (v) /daʊn'ləʊd/ ściągać
 install (v) /ɪn'stɔːl/ instalować

print (v) /prɪnt/ drukować
 save (v) /seɪv/ zapisywać
 upload (v) /'ʌp'ləʊd/ wysyłać (na serwer internetowy)

ZWROTY

create a document tworzyć dokument
 double click kliknąć dwa razy
 open a document otworzyć dokument
 process data przetwarzać dane
 share content udostępnić pliki
 surf the net surfować po internecie

MP3-212 AWARIA

backup (n) /'bæklʌp/ kopia zapasowa
 crash (n) /kræʃ/ awaria
 crash (v) /kræʃ/ zepsuć się
 error (n) /'erə/ błąd
 ~ message /'erə, 'mesɪdʒ/ komunikat o błędzie
 virus (n) /'vaɪərəs/ wirus

ZWROTY

break down zepsuć się
 lose a document stracić dokument
 make funny noises wydawać dziwne dźwięki
 out of order nie działa
 reboot/restart a computer restartować komputer

**MP3-213 BADANIA PRZESTRZENI
KOSMICZNEJ**

astronaut (n) /'æstrɒnɔːt/ astronauta
 atmosphere (n) /'ætməsfɪə/ atmosfera
 comet (n) /kɒmɪt/ kometa
 lift-off (n) /'lɪft əv/ start (statku kosmicznego)
 meteor (n) /'miːtɪə/ meteor
 orbit (n) /'ɔːbɪt/ orbita
 in ~ /ɪn 'ɔːbɪt/ na orbicie
 outer space (n) /'aʊtə 'speɪs/ przestrzeń kosmiczna
 planet (n) /'plænɪt/ planeta
 rocket (n) /'rɒkɪt/ rakietka
 satellite (n) /'sætəlaɪt/ satelita
 space (n) /speɪs/ kosmos
 ~ exploration /speɪs eksplə'reɪʃn/ badania kosmosu
 ~ station /speɪs, 'steɪʃn/ stacja kosmiczna
 the Earth (n) /ði ɜːθ/ Ziemia
 the Moon (n) /ðə muːn/ Księżyc
 the Sun (n) /ðə sʌn/ Słońce
 spacecraft/space ship (n) /'speɪskraɪft, 'speɪsʃɪp/ statek kosmiczny
 star (n) /stɑː/ gwiazda
 universe (n) /'juːnɪvɜːs/ wszechświat

CZASOWNIKI

launch (v) /lɔːntʃ/ wystrzelić
 orbit sth (v) /'ɔːbɪt/ okrążyć coś
 rotate (v) /rəʊ'teɪt/ obracać się (wokół własnej osi)

ZWROTY

launch a rocket wystrzelić raketę
 send sth into space wysłać coś w kosmos